

Perkahwinan Kanak-Kanak di Malaysia

Perkahwinan kanak-kanak merompak peluang mereka menikmati zaman kanak-kanak dan boleh mengakibatkan kesan jangka panjang yang serius terhadap kehidupan dan kesihatan mereka. Malaysia menyokong prinsip-prinsip Konvensyen mengenai Hak Kanak-Kanak dan Matlamat Pembangunan Lestari yang menuntut semua negara bertindak mengekang amalan ini sebelum tahun 2030. Kerajaan Malaysia komited untuk menangani faktor-faktor penyumbang perkahwinan kanak-kanak melalui Pelan Strategi Kebangsaan Bagi Menangani Punca Perkahwinan Bawah Umur (2020-2025), yang sedang dipantau oleh Jawatankuasa Pemandu yang dipengerusikan Ketua Setiausaha Kementerian Pembangunan Wanita, Keluarga dan Masyarakat.

Definisi

Perkahwinan kanak-kanak merujuk kepada sebarang perkahwinan rasmi atau tidak rasmi (di mana pasangan hidup seperti telah berkahwin) antara kanak-kanak di bawah umur 18 tahun dengan orang dewasa atau kanak-kanak lain.¹

Anggaran Global (2019)

1 daripada 5 wanita muda berusia 20 hingga 24 tahun berkahwin sebelum hari jadi ke-18 berbanding **1 daripada 30** lelaki muda.

12 juta kanak-kanak perempuan di bawah 18 tahun berkahwin setiap tahun (**23 kanak-kanak perempuan** setiap minit).²

Anggaran di Malaysia

Sekurang-kurangnya

1,500

kanak-kanak berkahwin setiap tahun (setakat 2018).³

Impak Global

- Kanak-kanak perempuan yang sudah berkahwin lebih terdedah kepada keganasan rumah tangga.⁴
- Ramai kanak-kanak yang sudah berkahwin mengalami perkembangan emosi dan psikologi yang terganggu.

- Kanak-kanak yang sudah berkahwin lebih cenderung untuk tercirir dari persekolahan, menyebabkan risiko kemiskinan berterusan yang lebih tinggi.

- Komplikasi semasa mengandung dan melahirkan anak adalah penyebab utama kematian remaja perempuan berusia antara 15 hingga 19 tahun.⁵
- Kadar kematian bayi lebih tinggi bagi ibu remaja.

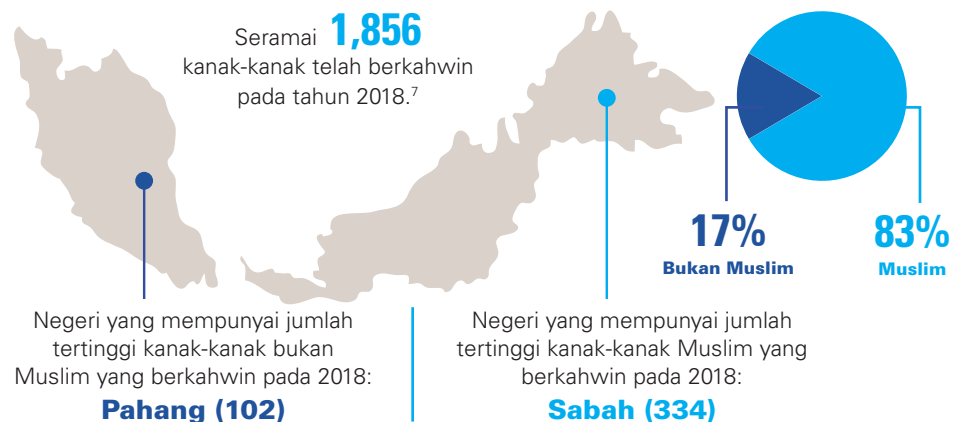

Profil Perkahwinan Kanak-Kanak di Malaysia pada tahun 2018⁶

Perkahwinan kanak-kanak berlaku di:

- bandar dan luar bandar
- semua negeri di Malaysia
- semua komuniti etnik dan agama

Kanak-kanak lelaki dan perempuan terjejas akibat perkahwinan kanak-kanak di Malaysia, namun kesannya lebih besar kepada kanak-kanak perempuan. **90%** kanak-kanak yang berkahwin pada tahun 2018 adalah kanak-kanak perempuan.

Kanak-Kanak Yang Telah Berkahwin Pada Tahun 2018

	Muslim		Bukan Muslim		Jumlah
	Perempuan	Lelaki	Perempuan	Lelaki	
Bumiputera	1,314	166	174	20	1,674 (90.19%)
Kaum Cina	5	2	92	1	100 (5.39%)
Kaum India	3	0	17	0	20 (1.08%)
Dan lain-lain	50	2	10	0	62 (3.34%)
Jumlah	1,372 (73.92%)	170 (9.16%)	293 (15.79%)	21 (1.13%)	1,856 (100%)

Semua peratusan adalah berdasarkan jumlah seramai 1,856 kanak-kanak.

1 UNICEF.
2 UNICEF, Girls Not Brides.
3 Berdasarkan statistik 2007-2017 dari Kementerian Pembangunan Wanita, Keluarga dan Masyarakat, Malaysia (MWFCD).
4 Kidman, Rachel, 'Perkahwinan kanak-kanak dan keganasan pasangan intim; kajian perbandingan 34 negara', International Journal of Epidemiology, 12 October 2016, pp. 1-14.

5 WHO. Global Health Estimates (GHE), 2016. WHO. Anggaran Kesihatan Seluruh Dunia (GHE), 2016.
6 Jabatan Perangkaan Malaysia, seperti yang dipetik oleh MWFCD
7 Kemungkinan besar, angka ini adalah kurang daripada jumlah sebenar kerana tidak semua perkahwinan kanak-kanak didaftarkan atau direkodkan.

Pelan Strategi Kebangsaan Bagi Menangani Punca Perkahwinan Bawah Umur (2020-2025)

Kanak-Kanak Tanpa Dokumen dan Kewarganegaraan, Pelarian dan Pemohon Suaka

Pelan Tindakan untuk Mengakhiri Perkahwinan di Bawah 18 Tahun di Sabah dan UNICEF telah mengenal pasti bahawa kekurangan status dan hak undang-undang menyebabkan golongan ini berisiko tinggi untuk berkahwin dalam usia kanak-kanak. Strategi untuk menangani isu ini adalah sama seperti faktor yang lain dan digabungkan dengan tindakan tambahan: memperbaiki pendaftaran kelahiran untuk semua bayi yang lahir di Malaysia, memperkukuhkan akses kepada perkhidmatan asas dan SRH serta mengambil tindakan untuk menangani pemerdagangan pengantin kanak-kanak, dan lain-lain.

5 Faktor Yang Menyebabkan Atau Memungkinkan Perkahwinan Kanak-Kanak

Pelan Strategi Kebangsaan berlandaskan kepada lima faktor risiko dalam perkahwinan kanak-kanak, ditambah faktor keenam sebagai strategi untuk memerangi kekurangan data mengenai perkahwinan kanak-kanak.

Faktor	Contoh Strategi dan Tindakan
1 Pendapatan isi rumah yang rendah dan kemiskinan	Menyediakan Skim Geran Anak untuk kanak-kanak B40 berusia lima tahun ke bawah. Melaksanakan pendidikan serta latihan teknik dan vokasional (TVET) untuk kumpulan B40. Memperkuatkan profesion kerja sosial.
2 Kekurangan akses kepada pendidikan dan perkhidmatan kesihatan seksual dan reproduktif (SRH), serta kurang kemahiran keibubapaan	Mempromosikan aplikasi myKafeTEEN oleh LPPKN. Mengadakan bengkel kemahiran keibubapaan mengenai pendidikan kesihatan seksual dan reproduktif (<i>sexual and reproductive health</i> atau SRH). Memperkenalkan modul SRH untuk guru, pelajar, kanak-kanak yang tidak bersekolah, kanak-kanak pelarian, kanak-kanak pemohon suaka dan kanak-kanak migran.
3 Kekurangan akses kepada pendidikan dan kadar kehadiran ke sekolah yang rendah	Mewajibkan sekolah menengah sehingga Tingkatan 5 bagi semua kanak-kanak. Meningkatkan akses kepada TVET. Subsidi kos persekolahan yang berkaitan (pengangkutan, buku sekolah, dll.).
4 Stigma dan norma sosial yang membenarkan perkahwinan kanak-kanak	Mengkaji dan memahami norma sosial ini dalam komuniti yang berbeza. Melatih pekerja sosial dan guru untuk mencegah, mengenal pasti dan mengambil tindakan terhadap perkahwinan kanak-kanak, kehamilan remaja dan masalah lain. Melatih hakim, menteri besar dan kakitangan mengenai hak kanak-kanak dan perubahan undang-undang perkahwinan kanak-kanak. Membangun dan melaksanakan rancangan advokasi dan komunikasi dengan pelbagai sektor kerajaan dan NGO.
5 Undang-undang yang memperuntukkan perkahwinan sebelum usia 18 tahun	Menetapkan 18 tahun sebagai usia minimum perkahwinan untuk lelaki dan perempuan dalam undang-undang sivil, undang-undang keluarga Islam dan undang-undang adat. Mengkaji kemungkinan untuk meminda undang-undang lain yang memungkinkan / mempermudah perkahwinan kanak-kanak (Akta Kanak-Kanak 2001, Kanun Keseksaan, Akta Umur Dewasa 1971). Mewajibkan pendaftaran perkahwinan di Jabatan Pendaftaran Negara.

Faktor ke-6: Strategi Bagi Mengatasi Kekurangan Data Mengenai Perkahwinan Kanak-Kanak

Memastikan pengumpulan, analisis dan penyebaran data secara umum serta berkala mengenai perkahwinan kanak-kanak dijalankan. Contoh: pecahan data mengikut jantina, usia, kekurangan upaya, etnik, agama dan negeri untuk kanak-kanak dan pasangan serta pengumpulan data lain (sebab untuk perkahwinan kanak-kanak, dll.).

Untuk maklumat lanjut:-

- Untuk melihat bagaimana anda boleh memainkan peranan, sila muat turun *Ringkasan Eksekutif Pelan Strategi Nasional dalam Menangani Punca Perkahwinan Bawah Umur*, Kementerian Pembangunan Wanita, Keluarga dan Masyarakat <https://bit.ly/3rVMtf3>
- Lihat juga *Advocacy Brief: Towards Ending Child Marriage in Malaysia*, UNICEF Malaysia, 2020 dan <https://uni.cf/3qTdWh4> untuk sumber lain.

